

"Education through Self-Help is our Motto"

Rayat Shikshan Sanstha's,

Chandraroop Dakle Jain College of Commerce,

Shrirampur- 413709, Dist. Ahmednagar. (M.S.) ESTB-1962

Academic Year – 2023-24

CRITERION – II: TEACHING, LEARNING AND EVALUATION

Key Indicator: Student Enrollment and Profile (QnM)

INDEX

Key Indicator	Question Metric No.		Supporting Documents	Tag No.			
2.1	Sı	tudent	Enrolment and Profile (QnM)				
2.1	2.1.2	Avera	ge percentage of seats filled against seats ed for various categories as per able reservation policy (QnM)				
			Response				
		A	Reserved Categories Chart				

"Education through Self-Help is our Motto"

Chandraroop Dakle Jain College of Commerce,

Shrirampur- 413709, Dist. Ahmednagar. (M.S.) ESTB-1962

Academic Year 2023-24

CRITERION – II: TEACHING, LEARNING AND EVALUATION

Key Indicator: Student Enrollment and Profile (QnM)

Question Metric No. 2.1.2	Average percentage of seats filled against seats reserved for various categories as perapplicable reservation policy (QnM)
Response:	51.16%

QnM2.1.2

Number of seats filled against seats reserved for various categories (SC,ST, OBC, Divyangjan, etc. as per applicable reservation policy during the year (exclusive of supernumerary seats)

2.1.2.1. Number of actual students admitted from the reserved categories during

Table No – 3 Showing Categoriwise Distribution of Students

				. •	1				[B] A	dmitted	- 92	
'ear		[A] Sai	nction				CT	NT	OBC	Other	Total
123-24	SC	ST	NT	OBC	Other (Open)	Total	SC	ST	175	388	(Open) 760	1556
Total	251	135	212	366	964	1928	202	31	1/3	200		
% as				100/	50%	100%	12.98%	1.99%	11.25%	24.94%	48.84%	100%
per	13%	07%	11%	19%	30%	10070	12.5070					

Year 2023-24

Government Reservation Policy as per Caste & Category for Admissions

Grantable Division Wise Seats Allocation ChartB. Com, M. Com & BBA (CA)

Sr. No Caste Category Allotted (240) (80) (60) 1 SC (अनुसूचित जाती) 13% 31 10 08 2 ST (अनुसूचित जमाती) 07% 17 06 04 3 NT A (विमुक्त जमाती अ) 03% 07 02 02 4 NT B (विमुक्त जमाती ब) 2.5% 06 02 02 5 NT C (भटक्या जमाती सी) 3.5% 08 03 02 6 NT D (भटक्या जमाती डी) 02% 05 02 01 7 OBC (इतर मागासवर्ग) 19% 46 15 11 8 Handicapped (अपंग सर्व प्रवर्ग प्रवर्ग प्रवर्ग (अपंत्र सर्व अपंत्र सर्व (अपंत्र सर्व अपंत्र सर्व (अपंत्र स		Grantable Division	%	B.Com	BBA (CA)	M.Com
No 1 SC (अनुसूचित जाती) 13% 31 10 06 2 ST (अनुसूचित जमाती) 07% 17 06 04 3 NT A (विमुक्त जमाती अ) 03% 07 02 02 4 NT B (विमुक्त जमाती ब) 2.5% 06 02 02 5 NT C (भटक्या जमाती सी) 3.5% 08 03 02 6 NT D (भटक्या जमाती डी) 02% 05 02 01 7 OBC (इतर मागासवर्ग) 19% 46 15 11 8 Handicapped (अपंग सर्व प्रवर्गासह) 03% 07 02 02 9 SBC (एस बी सी विशेष मागासवर्ग) 02% 05 02 01 10 EWS (विशेष आर्थिक्टष्ट्यामागास) 10% 24 08 06 11 Orphan (अनाथ) 01% 02 01 01 12 Open to All (खला प्रवर्ग) 34% 82 27 20	Sr.	Caste Category				(60)
1 SC (अनुसूचित जाता) 2 ST (अनुसूचित जमाती) 3 NT A (विमुक्त जमाती अ) 4 NT B (विमुक्त जमाती ब) 5 NT C (भटक्या जमाती सी) 6 NT D (भटक्या जमाती डी) 7 OBC (इतर मागासवर्ग) 8 Handicapped (अपंग सर्व प्रवर्गासह) 9 SBC (एस बी सी विशेष मागासवर्ग) 10 EWS (विशेष आर्थिकहष्ट्यामागास) 11 Orphan (अनाथ) 12 Open to All (खुला प्रवर्ग) 33% 07 02 01 07 02 02	No	<u> </u>			10	08
2 ST (अनुसूचित जमाती) 07% 17 3 NT A (विमुक्त जमाती अ) 03% 07 02 02 4 NT B (विमुक्त जमाती ब) 2.5% 06 02 02 5 NT C (भटक्या जमाती सी) 3.5% 08 03 02 6 NT D (भटक्या जमाती डी) 02% 05 02 01 7 OBC (इतर मागासवर्ग) 19% 46 15 11 8 Handicapped (अपंग सर्व प्रवर्गासह) 03% 07 02 02 9 SBC (एस बी सी विशेष मागासवर्ग) 02% 05 02 01 10 EWS (विशेष आर्थिकहष्ट्यामागास) 10% 24 08 06 11 Orphan (अनाथ) 01% 02 01 01 12 Open to All (खेला प्रवर्ग) 34% 82 27 20	1	SC (अनुसूचित जाता)		17	06	04
3 NT A (विमुक्त जमाती अ) 03% 07 02 02 4 NT B (विमुक्त जमाती ब) 2.5% 06 02 02 5 NT C (भटक्या जमाती सी) 3.5% 08 03 02 6 NT D (भटक्या जमाती डी) 02% 05 02 01 7 OBC (इतर मागासवर्ग) 19% 46 15 11 8 Handicapped (अपंग सर्व 03% 07 02 02 8 Handicapped (अपंग सर्व 03% 07 02 02 9 SBC (एस बी सी विशेष 02% 05 02 01 10 EWS (विशेष 10% 24 08 06 आर्थिकहष्ट्यामागास) 01% 02 01 01 11 Orphan (अनाथ) 34% 82 27 20	2	ST (अनसचित जमाती)	07%			02
4 NT B (विमुक्त जमाती ब) 2.5% 06 02 5 NT C (भटक्या जमाती सी) 3.5% 08 03 02 6 NT D (भटक्या जमाती डी) 02% 05 02 01 7 OBC (इतर मागासवर्ग) 19% 46 15 11 8 Handicapped (अपंग सर्व प्रवर्गासह) 03% 07 02 02 9 SBC (एस बी सी विशेष मागासवर्ग) 02% 05 02 01 10 EWS (विशेष आर्थिकहष्ट्यामागास) 10% 24 08 06 आर्थिकहष्ट्यामागास) 01% 02 01 01 11 Orphan (अनाथ) 34% 82 27 20	2	भक्त (विमक्त जमाती अ)	03%	07		
4 NT B (विमुक्त जमाता ब) 3.5% 08 03 02 5 NT C (भटक्या जमाती सी) 02% 05 02 01 6 NT D (भटक्या जमाती डी) 19% 46 15 11 7 OBC (इतर मागासवर्ग) 03% 07 02 02 8 Handicapped (अपंग सर्व प्रवर्ग सर्व सर्व प्रवर्ग प्रवर्ग सर्व सर्व सर्व प्रवर्ग प्रवर्ग सर्व सर्व प्रवर्ग सर्व सर्व प्रवर्ग प्रवर्ग सर्व सर्व प्रवर्ग प्रवर्ग सर्व सर्व प्रवर्ग सर्व सर्व प्रवर्ग सर्व सर्व सर्व प्रवर्ग सर्व सर्व सर्व प्रवर्ग सर्व सर्व सर्व सर्व सर्व सर्व सर्व सर्व		NIA (languar or man on)	2.5%	06	02	02
5 NT C (भटक्या जमाती सी) 3.3% 00 01 6 NT D (भटक्या जमाती डी) 02% 05 02 01 7 OBC (इतर मागासवर्ग) 19% 46 15 11 8 Handicapped (अपंग सर्व 03% 07 02 02 9 SBC (एस बी सी विशेष 02% 05 02 01 मागासवर्ग) 10% 24 08 06 अार्थिकदृष्ट्यामागास) 01% 02 01 01 11 Orphan (अनाथ) 34% 82 27 20	4	NT B (विमुक्त जमाता ब)		08	03	02
6 NT D (भटक्या जमाती डी) 02% 05 02 7 OBC (इतर मागासवर्ग) 19% 46 15 11 8 Handicapped (अपंग सर्व प्रवर्गासह) 03% 07 02 02 9 SBC (एस बी सी विशेष मागासवर्ग) 05 02 01 10 EWS (विशेष आर्थिकहष्ट्यामागास) 10% 24 08 06 अार्थिकहष्ट्यामागास) 01% 02 01 01 11 Orphan (अनाथ) 34% 82 27 20	5	NT C (भटक्या जमाती सी)	3.5%			01
7 OBC (इतर मागासवर्ग) 19% 46 15 8 Handicapped (अपंग सर्व प्रवर्गासह) 03% 07 02 02 9 SBC (एस बी सी विशेष मागासवर्ग) 02% 05 02 01 10 EWS (विशेष आर्थिकदृष्ट्यामागास) 10% 24 08 06 31 Orphan (अनाथ) 01% 02 01 01 12 Open to All (खला प्रवर्ग) 34% 82 27 20	6	NT D (भटक्या जमाती डी)	02%	05		
8 Handicapped (अपंग सर्व प्रवर्गासह) 03% 07 02 9 SBC (एस बी सी विशेष मागासवर्ग) 02% 05 02 01 10 EWS (विशेष आर्थिकदृष्ट्यामागास) 10% 24 08 06 31ि Orphan (अनाथ) 01% 02 01 01 12 Open to All (खुला प्रवर्ग) 34% 82 27 20		NI D (dedat 1 time)	19%	46	15	11
8 Handicapped (अपग सर्व प्रवर्गासह) 9 SBC (एस बी सी विशेष 02% 05 02 01 मागासवर्ग) 10 EWS (विशेष अार्थिकदृष्ट्यामागास) 11 Orphan (अनाथ) 01% 02 01 01 01 12 Open to All (खला प्रवर्ग) 34% 82 27 20	7	OBC (इतर मागासवरा)	020/2	07	02	02
9 SBC (एस बी सी विशेष 02% 05 02 01 मागासवर्ग) 10% 24 08 06 अार्थिकदृष्ट्यामागास) 01% 02 01 01 11 Orphan (अनाथ) 34% 82 27 20 12 Open to All (खुला प्रवर्ग) 34% 82 27 20	8	Handicapped (अपंग सर्व	0370	07		
9 SBC (एस बी सी विशेष 02% 05 02 01 मागासवर्ग) 10% 24 08 06 अार्थिकदृष्ट्यामागास) 01% 02 01 01 11 Orphan (अनाथ) 34% 82 27 20 12 Open to All (खुला प्रवर्ग) 34% 82 27 20		प्रवर्गासह)				01
मागासवर्ग) 10 EWS (विशेष 10% 24 08 06 आर्थिकदृष्ट्यामागास) 01% 02 01 01 11 Orphan (अनाथ) 34% 82 27 20 12 Open to All (खुला प्रवर्ग) 34% 82 27 20	0		02%	0.5	02	01
10 EWS (विशेष आर्थिकदृष्ट्यामागास) 10% 11 Orphan (अनाथ) 12 Open to All (खला प्रवर्ग) 34% 82 24 08 06 07 01 01 01 34% 82 27 20	9				+	
10 EWS (विशेष आर्थिकदृष्ट्यामागास) 10% 11 Orphan (अनाथ) 12 Open to All (खला प्रवर्ग) 34% 82 24 00 01 01 34% 82 27 20		मागासवग)	100/	24	08	06
11 Orphan (अनाथ) 01% 02 01 01 12 Open to All (खला प्रवर्ग) 34% 82 27 20	10	EWS (विशेष	10%	24		
11 Orphan (अनाथ) 01% 02 01 01 12 Open to All (खला प्रवर्ग) 34% 82 27 20		्यार्थिकहष्ट्यामागास)				
11 Orphan (अनाथ) 12 Open to All (खला प्रवर्ग) 34% 82 27 20	11		01%	02	01	01
12 Open to All (편에 되어)	11	•	2/10/2	82	27	20
	12	Open to All (खुला प्रवर्ग)				60
* Total 100% 240 80 60	*	Total	100%	240	80	

प्रवेश समिती

प्रवेश समिती

टी.वार्य.बी.कॉम. प्रवेश समिती

एम:कॉम. भाग १ व २

प्रवेश समिती

सी. डी. जैन कॉलेज ऑफ कॉमर्स, श्रीरामपूर

CASTE CATEGORY WISESANCTIONED SEAT CHART 2023-24

	CASTE CATEGO				55 4 (CA)	Total
S.N.	Caste		B. Com	M.Com	BBA(CA)	Total
2111	SANCTIONED					
	SEATS			21	31	248
1	SC		186	31	17	136
2	ST		102	17		56
	NT A		42	07	07	48
3			36	06	06	72
4	NT B		54	09	09	40
5	NT C		30	05	05	368
6	NT D		276	46	46	
7	OBC		42	07	07	56
8	HANDICAPPED		24	04	04	32
9	SBC			108	108	864
10	OPEN		648	100		
				240	240	1920
SAN	ICTIONED SEATS		1440	240	240	
WI	THOUT EXTENSION				-	
			٠.		08	08
	10% EXTENSION	FY	-	-	08	
		-				1928
TO	TAL SANCTIONED					1,20
SE	ATS WITH EXTENSIO	N				

I/O Principal
C.D.Jain College of Commerce
Shrirampur, Dist. Ahmednagar

Academic Year 2023-24 CATEGORY WISE ADMITTED SEATS

	Com	merce	BBA(CA)	Total
			2 (
ADMITTED SEATS				
		173	29	202
SC			05	31
ST			21	175
NT			77	388
OBC			101	760
OPEN	-	037		
		1222	233	1556
TOTAL ADMITTED SEATS		1323	200	
	ST NT OBC OPEN TOTAL ADMITTED SEATS	UG ADMITTED SEATS (2023-24) SC ST NT OBC OPEN O	(2023-24) 173 SC 26 ST 154 SC 311 OBC OPEN 659 TOTAL ADMITTED SEATS 1323 SC SC SC SC SC SC SC S	UG & PG

I/C Principal
C.D.Jain College of Commerce
Shrirampur, Dist.Ahmednagar

Rayat Shishan Sanstha's
C.D.Jain College of Commerce, Shrirampur
Departmental Students Enrollment
Academic Vear 2023-24

			Aca	Academic Year 2025-24	Year 20	172-57					
			Division				Division				
Sr.No.	Depart	Class	Grantable	Boys	Girls	Students	Non-	Boys	Girls	Students	Total
	ment						Grantable				Students
-1		F.Y.B.COM.	2	26	143	240	2	66	71	170	410
2		S.Y.B.COM.	2	68	151	240	2	55	54	109	349
3	Commerce	T.Y.B.COM.	7	09	179	239	2	89	48	116	355
4		M.COM.I	1	27	33	09	1	27	33	09	120
5		M.COM.II	. 1	24	36	09	1	14	15	29	68
		Total	80	297	542	839	80	263	221	484	1323
9		FY.BBA(CA)		1	1	1	1	42	46	88	88
7	Computer	SY.BBA(CA)	'	ı	1	1	1	39	40	79	79
∞	1	TY.BBA(CA)	1	'	'	1	1	31	35	99	99
		TOTAL	1	•	•	1	03	112	121	1 233	233
		Grand Total	80	297	542	839	11	375	342	2 717	1556

I/C Principal, C.D.Jain College of Commerce, Shrirampur

प्रवेश प्रक्रिया संबंधी विद्यापीठ व महाराष्ट्र शासनाची परिपत्रके

अ.क्र.	परिपत्रक	तपशील	दिनांक
9	पुणे विद्यापीठ परिपत्रक प्रवेशासंबंधी मार्गदर्शक तत्वे	प्रथम वर्ष प्रवेशा संबंधी ज्या वरिष्ठ महाविद्यालयांना कनिष्ठ महाविद्यालय जोडलेले असतील तेथील उत्तीर्ण होणाऱ्या	१५ जुन २०१०.
२	महाराष्ट्र शासन परिपत्रक ९ जुलै २०१९ मराठा समाजासह सामाजिक व शैक्षणिक दृष्ट्या मागास(एस.ई.बी.सी S.E.B.C.)	प्रवेशाच्या एकूण १६% च्या एवजा ५२% जागा मराठा समाजासह सामाजिक व शैक्षणिक दृष्ट्या मागास (एस.ई.बी.सी.) नागरिकांच्या प्रवर्गासाठी आरक्षित करण्यात आले.	२०१९ व २३ ऑगस्ट २०१९.
3	महाराष्ट्र शासन परिपत्रक ९ जुलै २०१९, आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल (EWS)	घटकांसाठी १०% जागा आरक्षित करण्यात आले.	२०१९.
8	महाराष्ट्र शासन सामान्य प्रशासन २४ नोव्हेंबर, २०२२ (SEBC)	मा. सर्वोच्च न्यायालयाने विशेष अनु. याचिका क्र. १५७३७/२०१९ व इतर याचिकांवरील दि. ९/९/२०२० रोजींच्या सुनावणीत एस.ई.बी.सी. आरक्षणास अंतरिम स्थगिती दिली.	२४ नोव्हेंबर, २०२०.
ч	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे, परिपत्रक ७७५ (आरक्षण)	 १. सर्वसाधारण खुले (OPEN) ५०% २. अनुसूचित जाती (SC) १३% ३. अनुसूचित जमाती (ST) ०७% ४. विमुक्त जाती (NT-A) ०३% ५. भटक्या जमाती (NT-B) २.५% ६. भटक्या जमाती (NT-C) ३.५% ७. भटक्या जमाती (NT-D) ०२% ८. इतर मागास प्रवर्ग (OBC) १९% 	१६ जून, २०१५.
ξ	अपंगासाठी राखीव	शासन आदेशानुसार प्रवेशामध्ये अपंगांसाठी ०३% जागा राखीव ठेवण्यात याव्यात.	१६ जून, २०१५.

				100
10	रव	ल्या प्रवर्गातील जागा	शैक्षणिक विभागामार्फत येणाऱ्या बिगर राखीव	१६ जून,
0	્રિ		जागा या प्रथमतः भरण्यात याव्यात, यामध्ये	२०१५.
			गुणवत्तेनुसार असणार्या मागासवर्गीय	
			विद्यार्थ्यांचा देखील समावेश असेल. या	
			विद्यार्थ्यांचा समावेश आरक्षणामध्ये करण्यात	
			येऊ नये. उर्वरित जागा आरक्षणानुसार	
			भगतात	
			गशम अन जाती. अन. जमाती वि. ज. (अ),	१६ जून,
	2	आरक्षणाचा क्रम	भ ज (ब), (क), (ड) व ई.मा.व. या क्रमान	२०१५.
			आरक्षण टक्केवारी विचारात घेऊन जागा	
			आरक्षित ठेवाव्यात.	
		क्रिमिलेअरचे तत्व	महाराष्ट्र शासनाच्या आरक्षण धोरणानुसार	१६ जून,
	9	। क्रामलजरप राख	क्रिमिलेअरचे तत्व अनुसूचित जाती,	२०१५.
			अनुसूचित जमातीवाग्लाता इतर सर्व प्रवर्गांना	
			लागू राहील.	
	90	द्वितिय वर्षातील प्रवेशाबाबत	ज्या शिक्षणिक विभागात द्वितिय वर्षासाठी	१६ जून,
			स्पेशलायझेशननुसार प्रवेश देण्यात येतात	२०१५.
			त्या ठिकाणीही आरक्षणाची टक्केवारी पाळणे	
			आवश्यक आहे. स्पेशलायझेशननुसार प्रवेश	
			देताना गुणवत्ता व आरक्षण विचारात घेऊन	
			प्रवेश प्रक्रिया कराव्यात.	
	99	प्रवेश समितीतील सदस्यांबाबत		१६ जून,
,		(आरक्षण)	मागासवर्गीय प्रतिनिधी म्हणून नेमावे.	२०१५.
	92	अनाथ विद्यार्थ्यांसाठी आरक्षण		। ३ म, २०१८.
		(सावित्रीबाई फुले पुणे	आरक्षण द्यावे.	
		विद्यापीठ, पुणे)	A Sign and the second s	00
	93	एस.बी.सी. (SBC) आरक्षण	८ डिसेंबर, १९९४, विशेष मागास प्रवर्गासाठी	११ जुलै, २०१७.
	001	(100/ 2HJ9HH1414 1	२% आरक्षण ठेवण्यास मान्यता.	,
	98	५०% आरक्षणाबाबत	सर्वोच्च न्यायालयाने १९९३ साली मागासवर्गीय प्रवर्गासाठी आरक्षण ५०% पेक्षा	
			जास्त असू नये असा निवडा दिला आहे.	χο ιδ.
			(SBC) आरक्षण रद	
			(000) जारबान रव.	

				Man Jose 7 -
94	7	रस.बी.सी.आरक्षण (SBC)	गुणवत्ता यादीनुसार प्रक्रिया केल्यानंतर जर	१९ ३० जले,
			कोणत्याही मागासवर्गीय प्रवार्गास्ठी	२०१७.
			असलेल्या जागांपैकी काही जागा रिक्त	
			राहिल्या तर त्या जागेवर एकूण प्रवेश	
			क्षमतेच्या जास्तीत जास्त २% पर्यंत	
			प्रवेशासाठी SBC प्रवर्गाला प्राधान्य द्यावे.	
9	ξ	महिला किंवा विद्यार्थिनींसाठी	महाराष्ट्र राज्यातील सर्व पारंपारिक विद्यापीठ	११ एप्रिल,
		३०% जागा राखीव	व त्यांना सलग्न असलेल्या	2000/
			महाविद्यालयातील पदवी अभ्यास क्रमाकरिता	८ऑगस्ट,
			महिलांसाठी ३०% आरक्षण ठेवण्याबाबत.	२००१.

.,

पाविनीबाई पुले पुणे विद्यापीठ (पूर्वचि पुणे विद्यापीठ)

परिपत्रक क्र. २२८/२०२०

शैक्षणिक प्रवेशामध्ये पाळावयाच्या आरह्मणावावत...

या परिपत्रकाव्दारे सर्व संबंधिताना कळिवण्यात येते की, श्रीक्षणिक प्रवेशामध्ये पाळावयान्या आरक्षणा सदर्भात शासनाने वेळोवेळी शासन आदेश निर्गमित केलेले आहेत. विद्यापीटाशी संलिग्नत सर्व महाविद्यालय/मान्यताप्राप्त परिसस्था येथाल शिक्षाणक प्रवेशामध्य आरक्षण घारणाचा संलिग्नत सर्व महाविद्यालय/मान्यताप्राप्त परिसस्था येथाल शिक्षाणक प्रवेशामध्य आरक्षण घारणाचा अंबलबजावणी करण्याबाबत वेळोवळी सर्व संबंधिताना सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. सोबत विद्यापीठ परिपत्रक दि. २७/०६/२०११ व परिपत्रक दि. २०/०८/२०१९ च्या प्रती सोबत जोडत आहे.

रोणिंगिक पर्य २०२०—२६ साठी विद्यामीठ संटरिनलं सर्व महाविद्यारम्य निर्माणका मिरिसंस्य येथे प्रवेश प्रक्रिया सुरू असून अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशासाठी आरक्षणा संदर्भात केलेल्या तरतुदीनुसार व त्या त्या प्रवंशासाठी विहित केलेल्या आरक्षणाच्या दक्केवारी नुसार प्रवेशाबाबतची कार्यवाही करणे बंधनकारक आहे. तरी शैक्षणिक प्रवेशामध्ये पाळावयाच्या आरक्षणा संदर्भात आप्रसान केलेल्या शायन आहेशाची कार्रकोरणणे अंबलबजावणी व्हावी

गणेशखिंड, पुणे ४११ ००७ मंदर्भ भी प्रवेश/१२३४ दिनांक : ०८/०८/२०२० आकार्यान्। शैक्षणिक प्रवेश विभाग

प्रत माहिती व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी :-

मा. विभागप्रमुख, सर्व शंक्षाणक विभाग, सावित्रोबाई फुले पुणे विद्यापीठ

मा. प्राचार्य, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ संलग्नीत सर्व महाविद्यालये

मा. संचालक, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ मान्यताप्राप्त सर्व परिसंस्था

सावित्रीनाई फुले पुणे विद्यापीठ

(तूनीने चुने जिलाबीय)

परिपत्रका

विद्यापीठ संलग्नित महाविद्यालयांमध्ये प्रवेशाकरीता मराठा समाजासह सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) वर्गास जागा आर्यक्षित ठेवण्यावावत.

या परिपत्रकाव्दारे सर्व संगधिताना कळविण्यात येते की, महाराष्ट्र राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठातील शैक्षणिक संस्थामध्ये विविध अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशासाठी मराठा समाजासह सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) वर्गास जागा न्यारियत नेतारमनात्रत शामनाने शामन परिपयक के संकीर्ण-२०१९/प कर्ं १/तिशि-२ दि.०९ जुलै, २७१९ अन्वये आदेश दिलेले आहेत. सोबत शासन निर्णय व पत्राची प्रत जोडत आहे. तरी सदर शासन निर्णयातील तरतुदींची काटेकोरपणे अंगलबजावणी व्हावी.

गणेशखिंड, पुणे ४११ ००७. संदर्भ क्र. शै.प्रवेश/३०१६ दिनांक : ३०/०८/२०१९

शैक्षणिक प्रवेश विभाग

प्रत:

मा. प्राचार्य/संचालक, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ संलग्नित महाविद्यालय/संस्था.

(mmg: 45) 1 600 11 mg. 10 मनाराष्ट्र राज्यातील रार्च अकुषी विहापीठातील **मवेशाकरिता** चीवधां मध्ये रामाणापास राामाणिया व वीलिणकहण्ट्या मागास जागा वर्गीस (एसईबीपी) वेवण्यागागन...

महाराष्ट्र गासन जच्य व तंत्र शिक्षण विभाग शासन परिपत्रक क्र. संकीर्ण-२०१९/ग्र.क. २२/विशि-३ हुताला राजगुरू चोक, मादाम कामा मार्ग, मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२. दिनांक:-०९ जुले, २०१९

१. विधा व न्याय विभागाचा सन २०१८ चा महाराष्ट्र आधिनियम क्रमांक दूर, दि. ३० नोव्हेंबर, २०५८. संदर्भ:-

२. सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय क्र.राआधो-४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ,

३. विभागाचे समक्रमांकाचे दि. ०८ मार्च, २०१९ रोजीचे शासन परिपन्नक. ४. विधा व न्याय विभागाचा सन २०१९ चा सहाराष्ट्र आधानयम क्रमाक ७, १८.३ जुल, २०१९.

महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) नागरिकांच्या वर्गांच्या

प्रगतीसाठी राज्यातील झैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशाकरिता जागांच्या आरक्षणासाठी आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसंवांमधील नियुक्त्यांच्या आणि पदांच्या आरक्षणासाठी आणि तत्संबंधित किंवा तद्नुषंगिक बाबींची तरतुव करण्यासाठीचा अधिनियम उपरोक्त संदर्भ क्र.१ अन्यये महाराष्ट्र शासनाच्या दि. ३० नोव्हेंबर, २०१८ च्या राजपत्रामध्ये प्रसिध्द करण्यात आलेला आहे. सदर अधिनियमातील मुद्दा क्र. ४ (१)(क) अन्वये राज्यातील अनुदानित तसेच विनाअनुदानित शिक्षणिक संस्थामधील प्रवेशाच्या एकूण १६% जागा भरावा समाजासह सामाजिक व शेक्षाणिकहष्ट्या मागास (एसईबीसी) नागरिकांच्या प्रवर्गासाठी आरक्षित करण्यात आल्या आहेत. तसेच संदर्भ क्र. २ च्या शासन निर्णयान्वये महाराष्ट्र राज्यातील खुल्या प्रवर्गातील आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी शासकीय सेवा व शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशाकरिता १०% जागा आरक्षित करण्याबाबत आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत. तसेच सदर शासन निर्णयातील मुद्दा क्र. ४ अन्वये शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशायावतचे आवश्यक आदेश सर्व संबंधीत विभागांनी तात्काळ निर्गमित करण्याबाबत आदेशित करण्यात आले आहे. त्यास अनुसकन राज्यातील अल्पसंख्यांक शैक्षणिक संस्थांखेरींज अर्थ सार्वज्ञनिक अकृपी विद्यापीठालील शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशाकरिता मराठा समाजासह सामाजिक य शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईवीसी) वर्गास १६ % जागा तसेच खुल्या प्रवर्गातील आधिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी १०% जागा आरिक्षत ठेवण्याबाबत विभागाने संदर्भ क्र. ३ रोधील दि. ०८ मार्च, २०१९ रोजी शासन परिपत्रक निर्गमित केले आहे.

412118 al

राजापि, पराराष्ट्र राज्यातील सामाणिक व सेवाणिकहन्द्रवा मागास (एसईबीसी) वर्गाकरिता (राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशाकरिता जागांचे आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील नियुक्त्यांचे आणि पदांचे) आएक्षण अधिनियम, २०१८ यात आणखी सुधारणा करण्याकरिता अधिनियम उपरोवत संदर्भ क्र. ४ अन्वये महाराष्ट्र शासनाच्या वि. ३ जुलै, २०१९ च्या राज्यभागव्ये प्रतिष्य पर्ण्यात आलेला आहे. सदर अधिनियमातील मुद्दा क्र. राका, अन्वयं राज्यातील अनुदानित तसेच विनाअनुदानित शैक्षणिक संस्थामधील प्रवेशाच्या एकूण १६ % च्याऐव्जी १२% जागा मराठा समाजासह सामाजिक व दीक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) नागरिकांच्या प्रवर्गासाठी आरक्षित करण्यात आल्या आहेत. त्यास अनुसरुन सामाजिक व शिक्षणिकहण्ट्या मागास (एसईबीसी) नागरिकांच्या वर्गास पर्% जागा महाराष्ट्र राज्यातील शिक्षांणक संस्थांमध्ये प्रवेशाकरिता आरक्षित करण्याबाबत या विभागाच्या अधिनस्त असलेल्या सर्व अकृषी विद्यापीठांना निर्देश देण्याकरिता याबाबतचे शासन परिपत्रक निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन परिपत्रक:-

उपरोक्त संदर्भ क. ४ ला अनुसरुन महाराष्ट्र राज्यातील सर्व सार्वजनिक अकृषी विद्यापीठातील रौक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशाकरिता मराठा समाजासह सामाजिक व शैक्षणिकहष्ट्या मागाम (पुम्ह्ंबीसी) तुर्गास १६% च्या पेतानी १२% ज्याम आर्थित हेन्यामान मान्यान.

- संदर्भ क्र ३ येथील ज्ञासन परिपत्रकान्वयं सूचित केल्याप्रमाणे खुल्या प्रवर्गातील आर्थिक हष्टया दुर्वल घटकांसाठी १०% आरक्षित जागा काग्रम राहतील.
- शासनाने निर्धारित केलेले शिक्षाणिक संस्थातील प्रवेशामधील सदर आरक्षण राज्यातील उच्च व तंत्र शिक्षण विभागातंर्गत येणाऱ्या अल्पसंख्यांक शैक्षणिक संस्थाखेरीज सर्व अकृषी विद्यापीठे, अभिमत विद्यापीठे, विधी विद्यापीठे, स्वयं अर्थसहाय्यित विद्यापीठे, त्यांच्याशी संलग्नीत असणारी सर्व अनुदानित व विनाअनुदानित महाविद्यालये व स्वायत्त महाविद्यालये यांना लागू होईल. सदर आदेशाची प्रभावी अंमलबजावणी होईल हे पाहण्याची जबाबदारी सबाधत विद्यापीठाची राहील.
- वीक्षणिक संस्थामध्ये प्रवेशासाठी विद्यापीठांनी/संस्थांनी नियम / परिनियम तथार केले अस्तील आणि इमाएमे निनिध सामाणिक पटकांचे आरक्षण परीविण्यात आले असेल सर पा आरक्षणाच्या अनुषंगाने त्या नियमात/ परिनियमात संबंधितांनी विहित कार्यपष्टतीनुसार आवश्यक त्या सुधारणा तातडीने कराव्यात.
- सर्व विद्यापीठांना सुचित करण्यात येते की. त्यांनी सदरचे परिपन्नक त्यांच्या अधिनस्त असलेल्या सर्व शंक्षणिक संस्थांच्या निदर्शनास आणून घावे.

सदर शासन पारंपन्नक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.ln या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०१९०७०९१२३५०९६१०८ असा आहे. हा शादेश डिजीटल स्वाधारीने साधांकित करून काळण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

SIDDHARTH KHARAT

The first of the f

(शिष्दार्थ खरात) सहसंचिव, महाराष्ट्र गासन

प्रति.

- ी. भाराज्यकार यांने समिन, राजनपूर, नुंबई: 🐬
- २. मा.मुख्यमंत्री यांचे अप्पर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३. मा. मंत्री, उच्च व तंत्रशिक्षण यांचे विशेष कार्यअधिकारी, मंत्रालय, मुंबई.
- ४. मा. राज्यमंत्री, उच्च व तंत्रशिक्षण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ं. राजिन, उन्न न रांत्र शिक्ल पिसान, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक.
- ६. सर्व अकृषी विद्यापीठांचे कुलगुरु / कुलसचिव.
- ७. सर्व विधि विद्यापीठांचे कुलगुरू/ कुलसचिव
- ८. सर्व स्वय अर्थसहाय्यीत / अभिमत विद्यापीठांचे कुलगुक्त/ कुलसचिव
- ९. संमालक, उच्च शिवम, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- १०. संचालक, तंत्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- ११. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र राज्य.
- १२. सर्व विभागीय सहसंचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य.
- न्द्र-जिंह राजिप, (विशि), अम समिव, (मशि) (तांशि), अच्च व तंत्र शिक्षण विभाग याचे स्वाय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
- १४. उप सचिव (१६३), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १५.निवड नस्ती कार्यासन विशि-३.

3

महाराष्ट्र शासन

शिक्षण संचालनालय (उच्चिशिक्षण)

भराराष्ट्र राज्य , मध्यवर्ती धृमारत, पहिला मजला,पुणे-४११००१.

th was saugally unan

Rmail.vishi.dhenune@nic.in

क्र-डांशसं/संकीर्ण/एसईनीएस-आरक्षण /वि.शि./२०१९/ 10 9 राज्

वि.२२.०८.२०१९

23.100 .919

23 AUG 2019

प्रति, १,४) माःकुलसचिव, सर्व अकृषि विद्यापीठे

> विभागीय सहसंचालक, उच्चशिक्षण, सर्व विभागः

ना, पुरासशिव यांचे काराविय शाविकीशाई पुरारे पुरो किरामील (पूर्वीत युरो विरामीक) आवक /बाखार/ 5230 विमोध - 24e[\$/17] Resid - 26[8] [7]

विषय- महाराष्ट्र राज्यातील सर्व अकृषी विद्यामीठातील श्रीक्षणिक संस्थामध्ये प्रवेशाकरिता सराठा समाजासह सामाजिक व शैक्षणिकवृष्ट्या मागास (एसईबीसी) वर्गास जागा आरक्षित ठेवण्याबाबत

संदर्भ-१.शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग क्र-संकीर्ण-२०१९//प्र.क्र.२२/विशि-३ दिनांक- ०९ जुलै, २०१९

वरील विषयानुसार सर्व विद्यापीठांना तसेच सर्व विभागीय सहसर्चालक, उच्चशिक्षण, सर्व विभाग यांना कळिवण्यात येते की, महाराष्ट्र राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठातील शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशाकरिता मराठा समाजासह सामाजिक व शैक्षणिकवृष्ट्या मागास (एसईबीसी) वर्गास जागा आरक्षित ठेवण्यालावतं चा निर्णय शासनानं सद्याय निर्णयान्त्रयं घंतला आहे.

जरी सदर शासन निर्णयात देण्यात आलेल्या निर्देशाप्रमाणे मराठा समाजासह सामाजिक व शैक्षणिदृष्ट्या मागास वर्गाकरिता १२ % जागा प्रवेशासाठी आरक्षित ठेवण्याबाबतची कार्यवाही करण्यात यावी, ही विनती. सलय संदर्भाकरीता सोबत शासन निर्णयाची प्रत जोडली आहे.

37. R. (P.G.)

(सुबर्श हुसाने) न्रस्ताचन जांचन्हारी शिक्षण संचालनालथ (उच्चशिक्षण) महाराष्ट्र राज्य,पुणे-१

मा.सचिव,उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग,मंत्रालय,भुंबई यांना माहितीस्तव सादर

All Indian

Rahul file

पुणे विद्यापीठ

पुरुवनी क्र.०२०--२५६७१६८०

24206560

हलीसाफ 'युनिपुना'

रेलंक्स . १४५ ०७१९ युनीप इन

Time to a few the first to the

संकेतरबद्धः www.unipine.ernet.in

भणेशास्त्रिक्ष,पूर्ण ४११००छ

्र आरक्षण कक्ष संदर्भकाः आरहण/ओ २२/७०८ चित्रके - ४७/५/४१

प्रति. मा.विभाग प्रमुख सर्व शैक्षणिक विभाग. पुणे विद्यापीठ,पुणे

मा. प्राचार्य/मा. संघालक, पुणे विद्यापीठ संलग्नित सर्व-महाविद्यालये/मान्यतापापां संस्था.

विषय - पदवी व पदन्युत्तर अभ्यासकमाच्या प्रवेशादावत.

महोदय/महोदया,

उपरोक्त विषयांस अनुसर्ग कळविण्यात येते की, शैक्षणिक प्रवेशामध्ये वेवावयाच्या आरक्षणासंदर्भात शासनाने वेळोवेळी शासन आदेश निर्पमीत केलेले जात्व. प्रत्य शासन आदेश सर्व शिक्षणिक विभाग/सर्व संलिग्नित महाविद्यालये/संस्थाना यापूर्वीच वेळोवेळी पाठविण्यात आलॅले असून सोवत शासन निर्णयाच्या प्रती जोडत आहे.

तरी शासनाने प्रवेशासंदर्भात बेळोवेळी निर्गमीत केलेल्या शासन आहेफानी कटिकारपण अमलबजावणी करावी, ही विनंती.

कळावे.

आपला विश्वास.

सोवत — वरीलप्रमाणे

्रिट्यू (धा क्या. सहा.सुलस्राधिव (भारताम च्या)

विद्यापीठ -रेबल कामकाज

•िवद्यापीठ परिपत्रके, पत्रव्यवहार - विशापीठाकडून येणाऱ्या सर्वे परिपत्रकांगी गाहिती गेणे. नवीन सूचना, G.R., असल्यास चर्चो करावी, तसेच विशापीठाने काही माहिती गागिवरुंछी असल्यास सी विद्यापीठास वेळोवेळी पाठविणे.

* सिनिअर महाविद्यालयाच्या प्रवेश प्रक्रियेत वळोवळी विद्यापीठाकडून मार्गदर्शक सूचना येतात त्यानुसार विद्यापीठ नियमांचे पालन करावे.व विद्यापीठाने ठरवून दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनांचे प्रमाणे प्रवेश प्रक्रिया रावबावी.

* प्रवेश प्रक्रिया करतांना शासनाने ठरवून दिल्याप्रमाणे प्रवर्गानुसार महाविद्याक्रयातील प्रवेश क्षगता टक्केवारीनुसार भरण्यात जर काही जागा शिल्लक राहील्यास मागासवर्गीयाच्या जागेयर खुल्या प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना मेरीटनुसार प्रवेश हावा.

प्रवर्गानुसार - प्रवेश प्रक्रिया टक्केवारी तक्ता खालीलप्रमाणे आहे.

*उदा.F.Y.B.Com. २ तुकड्या = एकूण

	SC -	१३%	=	३१
१) अनुसूचित जाती 🗠		· 6%	=	१७
२) अनुसूचित जमाती 🗠	ST -		=	ە ە
३) विमुक्त जमाती 🏏	NT-A -			- 6
	NT-B	२ १/२%	=	०६
४) विभक्त जमाती 🗠	NT-C	1- Č1	. =	٥٩.
५) भटक्या जमाती 🗠	_		=	ەلا،
६) भटक्या जमाती	NT-D	-		४६
७) इतर मागासर्व ∽	OBC	- १९%	=	• • •
	_	₹%	=	00
८) अपंग सर्व प्रवर्गासह	lanc	₹%	=	०४
९) एस.बी.सी.(विशेष मागासवर्ग)	PRRC		´ =	206
१० खुला प्रवर्ग ।—	OPEN	<u> </u>	_	240
Note:- खलापवर्ग = ५०% आ	रक्षण			

Note :- खुलाप्रवर्ग = ५०% आरक्षण Note:- SBC प्रवर्ग विद्यार्थ्यी आरक्षीत जागेमधुन प्रवेश देणे. उपंग विद्यार्थी ज्या त्या प्रवर्गानुसार प्रवेश देणे.

वरील प्रमाणे मुर्जीसाठी ३३% आरक्षण धरुन आकडेवारी दिलेली आहे. त्यानुसार प्रवेश प्रक्रिया घेणे अपेक्षित आहे. प्रवेश प्रक्रिया प्रवेश समिती मार्फत व्हावी व प्रवेश समितीने गार्गदर्शक सूचनांचे पालन करावे. काही अडचणी आल्यास प्राचार्यांशी कार्यालयाशी चर्चा करावी.

* प्रवेश देताना महाविद्यालयात सुरु अरालेल्या विषयांसा पुरेशी विद्यार्थी संख्या ठेनावी -विशापीठ व शासनाच्या नियमानुसार.

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

LAW AND JUDICIARY DEPARTMENT

MAHARASHTRA ACT No. XXX OF 2006

THE MAHARASHTRA PRIVATE PROFESSIONAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS (RESERVATION OF SEATS FOR ADMISSION FOR SCHEDULED CASTES, SCHEDULED TRIBES, DE-NOTIFIED TRIBES (*VIMUKTA JATIS*), NOMADIC TRIBES AND OTHER BACKWARD CLASSES) ACT, 2006.

(As modified upto 13th December 2018)

PRINTED IN INDIA BY THE MANAGER, GOVERNMENT PRESS, WAI AND PUBLISHED BY THE DIRECTOR, GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS,

MAHARASHTRA STATE, MUMBAI-400 004.

2018

[Price—Rs. 19.00]

THE MAHARASHTRA PRIVATE PROFESSIONAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS (RESERVATION OF SEATS FOR ADMISSION FOR SCHEDULED CASTES, SCHEDULED TRIBES, DE-NOTIFIED TRIBES (VIMUKTA JATIS), NOMADIC TRIBES AND OTHER BACKWARD CLASSES) ACT, 2006.

CONTENTS

PREAMBLE.

SECTIONS.

- 1. Short title, extent and commencement.
- 2. Definitions.
- 3. Applicability.
- 4. Reservation in Aided Private Professional Educational Institutions.
- 5. Reservation in Unaided Private Professional Educational Institutions.
- 6. Irregular admissions void.
- 7. Penalty.
- 8. Protection of action taken in good faith.
- 9. Power to make rules.
- 10. Provisions of the Act to be in addition to any other law.
- 11. Provisions not to prohibit Minority Educational Institutions from making reservations.
- 12. Power to remove difficulty.
- 13. Repeal of Mah. Ord. V of 2006 and saving.

2006 : Mah. XXX1

MAHARASHTRA ACT No. XXX OF 2006¹.

[THE MAHARASHTRA PRIVATE PROFESSIONAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS (RESERVATION OF SEATS FOR ADMISSION FOR SCHEDULED CASTES, SCHEDULED TRIBES, DE-NOTIFIED TRIBES (*VIMUKTA JATIS*), NOMADIC TRIBES AND OTHER BACKWARD CLASSES) ACT, 2006.]

(This Act received the assent of the Governor on the 29th July 2006; assent was first published in the *Maharashtra Government Gazette*, Extraordinary, Part IV, on the 1st August 2006.)

An Act to make special provisions for reservation of seats for admission for Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (Vimukta Jatis), Nomadic Tribes and Other Backward Classes in Private Professional Educational Institutions; and for matters connected therewith or incidental thereto.

WHEREAS, the Supreme Court, in the case of P. A. Inamdar and Others *versus* State of Maharashtra (reported in (2005) 6 SCC 537), has held that neither can the policy of reservation be enforced by the State nor can any quota or percentage of admission be carved out to be appropriated by the State in Private Professional Educational Institutions;

AND WHEREAS in order to protect the interests of any socially and educationally backward classes of citizens or the Scheduled Castes or the Scheduled Tribes, article 15 of the Constitution of India has been amended by the Constitution (Ninety-third Amendment) Act, 2005, by adding clause (5) thereto, which empowers the State to make, by law, a special provision for the advancement of those classes, castes and tribes, in so far as such special provisions relate to their admission to educational institutions, including private educational institutions, whether aided by the State or not, other than the minority educational institutions referred to in clause (1) of article 30 of the Constitution;

AND WHEREAS both Houses of the State Legislature were not in session;

AND WHEREAS the Governor of Maharashtra was satisfied that circumstances existed which rendered it necessary for him to take immediate action to make, by law, special provisions for reservation of seats for admission for Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (Vimukta Jatis), Nomadic Tribes and Other Backward Classes in Private Professional Educational Institutions; and for matters connected therewith or incidental thereto; and, therefore, promulgated the Maharashtra Private Professional Educational Institutions (Reservation of seats for admission for Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (Vimukta Jatis), Nomadic Tribes and Other Backward Classes) Ordinance, 2006, on the 16th June 2006;

Mah. Ord. V of 2006.

AND WHEREAS it is expedient to replace the said Ordinance by an Act of the State Legislature; it is hereby enacted in the Fifty-seventh Year of the Republic of India as follows:—

1. (1) This Act may be called the Maharashtra Private Professional Educational Institutions (Reservation of seats for admission for Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (Vimukta Jatis), Nomadic Tribes and Other Backward Classes) Act, 2006.

Short title, extent and commencement.

- (2) It shall extend to the whole of the State of Maharashtra.
- (3) It shall be deemed to have come into force on the 16th June 2006.

For Statement of Objects and Reasons (English), see Maharashtra Government Gazette, Extraordinary, No. 42, Part V-A, dated the 3rd July 2006, p.283.

Maharashtra Private Professional Educational [2006: Mah. XXX Institutions (Reservation of Seats for admission for Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-Notified Tribes (VimuktaJatis) Nomadic Tribes and Other Backward Classes) Act, 2006.

Definitions

- 2. In this Act, unless the context otherwise requires, -
- (a) "Aided Private Professional Educational Institution" means a Private Professional Educational Institution, excluding a Minority Educational Institution referred to in clause (1) of article 30 of the Constitution, receiving recurring financial aid or assistance in whole or in part from the Government, or from any body under the control of the Government;
- (b) "Appropriate Authority" means, the Medical Council of India, the Dental Council of India, the Central Council of Indian Medicine, the All India Council of Technical Education, and includes any other authority established by law that governs or controls the conduct of a particular professional course or educational discipline;
- (c) "Creamy Layer" means the category of 'Creamy Layer' as declared by the Social Justice, Cultural Affairs and Special Assistance Department of the Government, on the basis of income, by general or special orders, issued from time to time;
- (d) "De-notified Tribes (Vimukta Jatis)" means the Tribes declared as such by the Government, from time to time;
 - (e) "Government" means the Government of Maharashtra;
- (f) "Minority Educational Institution" means a Private Professional Educational Institution administered, managed and controlled by a minority and shall include any such educational institution declared by the Government to be an institution entitled to enjoy the protection granted under clause (1) of article 30 of the Constitution;
- (g) "Nomadic Tribes" means the Tribes wandering from place to place in search of their livelihood, as declared by the Government, from time to time;
- (h) "Other Backward Classes" means any socially and educationally backward classes of citizens as declared by the Government and includes Other Backward Classes declared by the Government of India in relation to the State of Maharashtra;
- (i) "Private Professional Educational Institution" means any College, School, Institute, Institution or other body, by whatever name called, conducting any professional course or courses approved or recognized by the Appropriate Authority and affiliated to any University, but shall not include any such institution established, maintained or administered by the Central Government, any State Government, any local authority or institution declared to be Deemed University under section 3 of the University Grants Commission Act, 1956;

3 of 1956

- (j) "Professional Course" means any educational course of study notified as such, from time to time, by the Government in the Official Gazette;
 - (k) "prescribed" means prescribed by the rules framed by the Government under this Act;
 - (1) "Reserved Category" means the category of candidates belonging to-
 - (i) the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes;

2006 : Mah. XXX]

Maharashtra Private Professional Educational
Institutions (Reservation of Seats for admission for Scheduled
Castes, Scheduled Tribes, De-Notified Tribes (VimuktaJatis)
Nomadic Tribes and Other Backward Classes) Act, 2006.

- (ii) the De-notified Tribes (Vimukta Jatis), Nomadic Tribes, and Other Backward Classes and who are not falling in Creamy Layer;
- (iii) "Sanctioned Intake" means the total number of seats sanctioned or approved by the Appropriate Authority for admitting candidates in a single academic year in each Professional Course of study or discipline in a Private Professional Educational Institution;
- (n) "Scheduled Castes" and "Scheduled Tribes" shall have the meanings respectively assigned to them in clauses (24) and (25) of article 366 of the Constitution;
- (o) Unaided Private Professional Educational Institution" means a Private Professional Educational Institution, not being an Aided Private Professional Educational Institution;

Mah. X of 1999. Mah. XXXV of 1994. 3 of 1956.

- (p) "University" means the Maharashtra University of Health Sciences constituted under the Maharashtra University of Health Sciences Act, 1998, or any other University constituted or deemed to have been constituted under the Maharashtra Universities Act, 1994, but does not include any institution declared to be Deemed University under section 3 of the University Grants Commission Act, 1956.
- 3. This Act shall apply to all Private Professional Educational Institutions in the State, excluding the Minority Educational Institutions.

Applicability.

4. (1) In every Aided Private Professional Educational Institution, seats equal to fifty per cent. of the Sanctioned Intake of each Professional Course shall be reserved for candidates belonging to the Reserved Category.

Reservation in Aided Private Professional Educational Institutions.

(2) The seats reserved for candidates belonging to the Reserved Category under sub-section (1) shall be filled in by admitting candidates belonging to the Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (Vimukta Jatis), Nomadic Tribes and Other Backward Classes, respectively, in the proportion specified in the Table below:

TABLE

Description of Caste/Tribe/Category/Class Reserved Category	of	Percentage of reservation
(1) Scheduled Castes and Scheduled Castes converts to Buddhism		13%
(2) Scheduled Tribes		<mark>7%</mark>
(3) De-notified Tribes (A)		3%
(4) Nomadic Tribes (B)		2.5%
(5) Nomadic Tribes (C)		3.5%
(6) Nomadic Tribes (D)		29/6
(7) Other Backward Classes		19%
	Total	50%

Maharashtra Private Professional Educational [2006: Mah. XXX Institutions (Reservation of Seats for admission for Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-Notified Tribes (VimuktaJatis) Nomadic Tribes and Other Backward Classes)Act, 2006.

Note. — The candidates belonging to the Special Backward Category shall be considered from and out of their respective original/parent Reserved Category such as Other Backward Classes:

Provided that, if candidates belonging to the Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (A), Nomadic Tribes (B), Nomadic Tribes (C), Nomadic Tribes (D) or Other Backward Classes are not available to fill in the seats reserved for the said Castes, Tribes or Classes, in the same academic year, the seats shall be filled in, in such manner as may be specified, by Government by issuing an Order in the Official Gazette, from time to time.

Explanation. — For the purposes of this section,—

- (i) "De-notified Tribes (A)," "Nomadic Tribes (B)", "Nomadic Tribes (C)" and "NomadicTribes (D)" shall mean such Tribes or sub-Tribes, declared by Government, by general or special orders issued in this behalf, from time to time, to be "the De-notified Tribes (A)," "Nomadic Tribes (B)" "Nomadic Tribes (C)" and "Nomadic Tribes (D)";
- (ii) "Special Backward Category" means socially and educationally backward classes of citizens declared as "Special Backward Category" by the Government.

Reservation in Unaided Private Professional Educational Institutions.

- 5. (1) In every Unaided Private Professional Educational Institutions, the seats to be reserved for candidates belonging to the Reserved Category shall be such as may be notified by the Government from time to time in the Official Gazette, but shall not exceed fifty per cent. of the Sanctioned Intake of any particular Professional Course.
- (2) Out of the seats reserved under sub-section (1) for the candidates belonging to the Reserved Category, the seats to be filled in by admitting candidates belonging to the Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (Vimukta Jatis), Nomadic Tribes and Other Backward Classes, respectively, shall be in the same inter se proportion, and in the manner, specified in sub-section (2) of section 4.

Irregular admissions void. 6. Any admission made in contravention of the provisions of this Act shall be void.

Penalty.

7. Whoever contravenes the provisions of this Act or the rules made thereunder shall, on conviction, be punished with an imprisonment which may extend to three years and with a fine which shall not be less than twenty lakh rupees but which may extend to one crore rupees.

Protection of action taken in good faith 8. No suit, prosecution or other legal proceedings shall lie against any authority or person for anything done or purported to have been done in good faith in pursuance of the provisions of this Act or the rules made thereunder.

Power to make rules.

- 9. (1) The Government may, by notification in the Official Gazette, make rules to carry out the purposes of this Act.
- (2) Every rule made under this Act shall be laid, as soon as may be, after it is made, before each House of the State Legislature, while it is in session for a total period of thirty days, which may be comprised in one session or in two or more successive sessions, and if, before the expiry of the session in which it is so laid or the sessions immediately following, both Houses agree in making any modification in the rule or both Houses agree that the rule should not be made, and notify their decision to that effect in the Official Gazette, the rule shall, from the date of publication of such decision in the Official Gazette, have effect only in such modified form or be of no effect, as the case may be; so, however, that any such modification or annulment shall be without prejudice to the validity of anything previously done or omitted to be done under that rule.

2006: Mah. XXX]

Maharashtra Private Professional Educational
Institutions (Reservation of Seats for admission for Scheduled
Castes, Scheduled Tribes, De-Notified Tribes (VimuktaJatis)
Nomadic Tribes and Other Backward Classes) Act, 2006.

10. The provisions of this Act shall be in addition to and not in derogation of the provisions contained in any other law for the time in being in force.

Provisions of the Act to be in addition to any other law.

11. Notwithstanding anything contained in any other provisions of this Act, any Minority Educational Institution, whether aided or not, may provide for reservation in admissions to Professional Courses for candidates belonging to the Reserved Category.

Provisions not to prohibit Minority Educational Institutions from making reservations.

12. (1) If any difficulty arises in giving effect to the provisions of this Act, the Government may, as occasion arises, by an order published in the Official Gazette, do anything not inconsistent with the provisions of this Act, which appears to it to be necessary or expedient for removing the difficulty;

Power to remove difficulty.

Provided that, no suh order shall be made after the expiry of a period of two years from the date of commencement of this Act.

- (2) Every order made under this section shall be laid, as soon as may be, after it is made, before each House of the State Legislature.
- Mah. Ord. V of 2006.
- 13. (1) The Maharashtra Private Professional Educational Institutions (Reservation of seats for admission for Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (Vimukta Jatis), Nomadic Tribes and Other Backward Classes) Ordinance, 2006, is hereby repealed.

Repeal of Mah. Ord. V of 2006 and saving.

(2) Notwithstanding such repeal anything done or any action taken (including any notification or order issued), under the said Ordinance, shall be deemed to have been done, taken or issued, as the case may be, under the corresponding provisions of this Act.

Maharashtra Government Publications can be obtained from—

• THE DIRECTOR

Government Printing, Stationery and Publications Maharashtra State, Netaji Subhash Road, MUMBAI 400 004.

Phone: 022/ 236 326 93, 236 306 95 236 311 48, 236 340 49

• THE MANAGER

GOVERNMENT PHOTOZINCO PRESS AND BOOK DEPOT Photozinco Press Area, Near G. P. O. PUNE 411 001.

Phone: 020/261 258 08, 261 289 20

• THE MANAGER

GOVERNMENT PRESS AND BOOK DEPOT Civil Lines, NAGPUR 440 001.

Phone: 0712/256 26 15, 256 28 15

THE ASSISTANT DIRECTOR

GOVERNMENT STATIONERY, STORE AND BOOK DEPOT Railway Station, Paithan Road, AURANGABAD 431 001.

Phone: 0240/ 233 14 68, 233 11 09

• THE MANAGER

GOVERNMENT PRESS AND STATIONERY, STORE Tarabai Park, KOLHAPUR 416 003.

Phone: 0231/265 03 95, 265 04 02

AND THE RECOGNISED BOOKSELLERS

MSDE-19/02/2018-CD (Pt) Government of India **Directorate General of Training** Ministry of Skill Development & Entrepreneurship (MSDE)

Employment Exchange Building. Library Avenue, Pusa Complex New Delhi, 110012 dated 4th, April, 2019

To

The Commissioners/ Director, Vocational Training / Skill Development, All States/ UTs The Directors, NSTIs & RDSDEs, The Executive Director, NIMI

Subject: Provision of enhanced PWD (Divyang) quota from 3% to 4% in admission of ITIs & NSTIs wef Aug 19 session:-regarding

Sir.

Vide Government of India , Ministry of Law and Justice (Legal Department) Gazette Notification No. 59 of 28th December 2016 the reservation of PWD quota has been enhanced from 3% to 4% as per RPWD Act 2016 for five categories of benchmark disabilities. The copy of relevant portion from Gazette notification is enclosed herewith for reference.

You are ,therefore, requested to implement this enhanced quota of PWD reservation i.e. 4% in the admission of ITIs & NSTIs for the already existing identified trade's w.e.f August 2019 session.

This issue with approval of competent authority.

Yours faithfully;

(Deepankar Mallick) .

Deputy Director General (C, P & Admn)

Encl:- As stated

Copy to (for information):

- PPS to the Secretary(MSDE)
- DG/AS,DGT, MSDE
- DDG(T&E),DGT, MSDE
- Directors at DGT (HQ), New Delhi

Joint Director of Training

EXTRAORDINARY

भाग II — खण्ड 1

PART II - Section 1

प्राधिकार से प्रकाशित

PUBLISHED BY AUTHORITY

₹ 591

नई दिल्ली, बुधवार, दिसम्बर 28, 2016/ पौष 07, 1938 (शक) No. 59] NEW DELHI, WEDNESDAY, DECEMBER 28, 2016/PAUSHA 07, 1938 (SAKA)

इस भाग में भिन्न पृष्ठ संख्या दी जाती है जिससे कि यह अलग संकलन के रूप में रखा जा सके। Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a separate compilation.

MINISTRY OF LAW AND JUSTICE

(Legislative Department)

New Delhi, the 28th December, 2016/Pausha 17, 1938 (Saka)

The following Act of Parliament received the assent of the President on the 27th December, 2016, and is hereby published for general information:—

THE RIGHTS OF PERSONS WITH DISABILITIES ACT, 2016

(No. 49 of 2016)

[27th December, 2016]

An Act to give effect to the United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities and for matters connected therewith or incidental thereto.

WHEREAS the United Nations General Assembly adopted its Convention on the Rights of Persons with Disabilities on the 13th day of December, 2006;

AND WHEREAS the aforesaid Convention lays down the following principles for empowerment of persons with disabilities,-

- (a) respect for inherent dignity, individual autonomy including the freedom to make one's own choices, and independence of persons;
 - (b) non-discrimination;
 - (c) full and effective participation and inclusion in society;
- (d) respect for difference and acceptance of persons with disabilities as part of human diversity and humanity;

CHAPTER VI

SPECIAL PROVISIONS FOR PERSONS WITH BENCHMARK DISABILITES

31. (1) Notwithstanding anything contained in the Rights of Children to Free and Compulsory Education Act, 2009, every child with benchmark disability between the age of six to eighteen years shall have the right to free education in a neighbourhood school, or in a special school, of his choice.

education for children with benchmark disabilities.

- (2) The appropriate Government and local authorities shall ensure that every child with benchmark disability has access to free education in an appropriate environment till he attains the age of eighteen years.
- 32. (1) All Government institutions of higher education and other higher education institutions receiving aid from the Government shall reserve not less than five per cent. seats for persons with benchmark disabilities.

(2) The persons with benchmark disabilities shall be given an upper age relaxation of five years for admission in institutions of higher education.

Reservation in higher educational institutions.

Identification of posts for

reservation.

- 33. The appropriate Government shall-
- (i) identify posts in the establishments which can be held by respective category of persons with benchmark disabilities in respect of the vacancies reserved in accordance with the provisions of section 34;
- (ii) constitute an expert committee with representation of persons with benchmark disabilities for identification of such posts; and
- (iii) undertake periodic review of the identified posts at an interval not exceeding three years.

Reservation.

- 34. (1) Every appropriate Government shall appoint in every Government establishment, not less than four per cent. of the total number of vacancies in the cadre strength in each group of posts meant to be filled with persons with benchmark disabilities of which, one per cent. each shall be reserved for persons with benchmark disabilities under clauses (a), (b) and (c) and one per cent. for persons with benchmark disabilities under clauses (d) and (e), namely:-
 - (a) blindness and low vision;
 - (b) deaf and hard of hearing;
 - (c) locomotor disability including cerebral palsy, leprosy cured, dwarfism, acid attack victims and muscular dystrophy;
 - (d) autism, intellectual disability, specific learning disability and mental illness;
 - (e) multiple disabilities from amongst persons under clauses (a) to (d) including deaf-blindness in the posts identified for each disabilities:

Provided that the reservation in promotion shall be in accordance with such instructions as are issued by the appropriate Government from time to time:

Provided further that the appropriate Government, in consultation with the Chief Commissioner or the State Commissioner, as the case may be, may, having regard to the type of work carried out in any Government establishment, by notification and subject to such conditions, if any, as may be specified in such notifications exempt any Government establishment from the provisions of this section.

(2) Where in any recruitment year any vacancy cannot be filled up due to nonavailability of a suitable person with benchmark disability or for any other sufficient reasons, such vacancy shall be carried forward in the succeeding recruitment year and if in the succeeding recruitment year also suitable person with benchmark disability is not available, it may first be filled by interchange among the five categories and only when there is no person with disability available for the post in that year, the employer shall fill up the vacancy by appointment of a person, other than a person with disability;

35 of 2009.

Provided that if the nature of vacancies in an establishment is such that a given category of person cannot be employed, the vacancies may be interchanged among the five categories with the prior approval of the appropriate Government.

(3) The appropriate Government may, by notification, provide for such relaxation of upper age limit for employment of persons with benchmark disability, as it thinks fit.

Incentives to employers in private sector.

35. The appropriate Government and the local authorities shall, within the limit of their economic capacity and development, provide incentives to employer in private sector to ensure that at least five per cent. of their work force is composed of persons with benchmark disability.

Special employment exchange.

36. The appropriate Government may, by notification, require that from such date, the employer in every establishment shall furnish such information or return as may be prescribed by the Central Government in relation to vacancies appointed for persons with benchmark disability that have occurred or are about to occur in that establishment to such special employment exchange as may be notified by the Central Government and the establishment shall thereupon comply with such requisition.

Special schemes and development programmes.

Special provisions

for persons

disabilities

with high support.

- 37. The appropriate Government and the local authorities shall, by notification, make schemes in favour of persons with benchmark disabilities, to provide,—
 - (a) five per cent. reservation in allotment of agricultural land and housing in all relevant schemes and development programmes, with appropriate priority to women with benchmark disabilities;
 - (b) five per cent, reservation in all poverty alleviation and various developmental schemes with priority to women with benchmark disabilities;
 - (c) five per cent. reservation in allotment of land on concessional rate, where such land is to be used for the purpose of promoting housing, shelter, setting up of occupation, business, enterprise, recreation centres and production centres.

CHAPTER VII

SPECIAL PROVISIONS FOR PERSONS WITH DISABILITIES WITH HIGH SUPPORT NEEDS

- 38. (1) Any person with benchmark disability, who considers himself to be in need of high support, or any person or organisation on his or her behalf, may apply to an authority, to be notified by the appropriate Government, requesting to provide high support.
- (2) On receipt of an application under sub-section (1), the authority shall refer it to an Assessment Board consisting of such Members as may be prescribed by the Central
- (3) The Assessment Board shall assess the case referred to it under sub-section (1) in such manner as may be prescribed by the Central Government, and shall send a report to the authority certifying the need of high support and its nature.
- (4) On receipt of a report under sub-section (3), the authority shall take steps to provide support in accordance with the report and subject to relevant schemes and orders of the appropriate Government in this behalf.

CHAPTER VIII

DUTIES AND RESPONSIBILITIES OF APPROPRIATE GOVERNMENTS

Awareness campaigns

- 39. (1) The appropriate Government, in consultation with the Chief Commissioner or the State Commissioner, as the case may be, shall conduct, encourage, support or promote awareness campaigns and sensitisation programmes to ensure that the rights of the persons with disabilities provided under this Act are protected.
 - (2) The programmes and campaigns specified under sub-section (1) shall also,—
 - (a) promote values of inclusion, tolerance, empathy and respect for diversity;
 - (b) advance recognition of the skills, merits and abilities of persons with disabilities and of their contributions to the workforce, labour market and professional fee;

B.Com 2023-24 & M.com

		ٿ	Caste Catego	ry Wise Sun	Category Wise Summary Report [For A.Y. 2023-2024]	rt [For A.Y.	2023-2024]					Page 7 of 7
Caste Category		Grant			Non-Grant			P.N.G.			Total	
	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total
EWS	-	5	9	2	-	3	0	0	0	3	ω	6
Unknown	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total for T.Y.B.COM.(REV.2019)	09	179	239	89	48	116	0	0	0	128	227	355
Grand Total	297	542	839	263	221	484	0	0	0	560	763	1323

Summary Report

Grant Non-Grant Male Female Total Male Female Total Male 15 18 33 5 5 10 13 23 36 13 9 22
15 1
85 221
8 7
10 12
3 0
297 542 839

Caste Category Wise Summary Report [For A.Y. 2023-2024]

Page 7 of 7

BBACCA)

	_	_	-	\rightarrow		-,1	7		-	-		2	0	1	2	3
		Total	19	9	7	5	9.2	80	1	29	ć			. 0	0	1 233
	Total	Female	5	2	2	2	42	54	1	12	1	0	0)		121
		Male	14	4	2	3	34	26	0	17	4	2	0	1	2	112
		Total	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	P.N.G.	Female	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Male	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Total	19	9	7	2	92	80	1	59	5	2	0	1	2	233
Summary Report	Non-Grant	Female	5	2	2	2	42	54	1	12	1	0	0	0	0	121
nuns	Ž	Male	14	4	2	е	34	26	0	17	4	2	0	1	2	112
		Total	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Grant	Female	0	0	0	0	0	0	0	0	0	O	0	0	0	0
		Male	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Caste Category	EWS /	N.T.B.	N.T.C.	N.T.D.	O.B.C. /	OPEN ,	S.B.C.	S.C.	S.T.	SEBC /	Unknown	V.J	∕ - ∀-f∧	Total

